

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 13Csp/69/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719201963
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Gabriela Sopková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2019:3719201963.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňou JUDr. Ing. Gabrielou Sopkovou, PhD., v spore žalobkyne R. M., narodenej XX.XX.XXXX, bytom P. V., P. XXX/XX, právne zastúpenej Mgr. Stanislavou Tichou, advokátkou so sídlom Považská Bystrica, Zakvášov 1519/55, proti žalovanému V. N., R..F., so sídlom V., X. XXX/A, IČO: XX XXX XXX, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Bratislava, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.12.2010 je **n e p l a t n á**.

Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalovaná povinná zaplatiť žalobkyni do 3 dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov, ktoré po právoplatnosti tohto rozhodnutia vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.12.2010 a trov konania. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že s právnym predchodcom žalovaného, t. j. s P. V. R..F. so sídlom v V., uzatvorila dňa 06.12.2010 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), v zmysle ktorej právny predchodca žalovaného poskytol žalobkyni spotrebiteľský úver vo výške 2 000 eur. Celková výška nákladov spojených s poskytnutým úverom predstavovala sumu 1 470,50 eur, výška mesačnej splátky 62,29 eur, úverová sadzba 24,50 % a RPMN 28,41 %. V zmysle čl. 3 bod 4 Zmluvy „podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo ZoU v súlade s čl. 4 bod 4.8 OP pre úver.“ Nakoľko žalobkyňa úver nesplácala riadne a právny predchodca žalovaného ku dňu 11.02.2015 evidoval voči žalobkyni pohľadávku vo výške 4 689,78 eur, pristúpil právny predchodca žalovaného P. N. F..E..D.. k uplatneniu uvedeného dojednania a predložil zamestnávateľovi žalobkyne: N. F. F. - V. Dohodu o zrážkach zo mzdy a výzvu na vykonávanie zrážok zo mzdy. V zmysle uvedenej výzvy vyplýva, že pohľadávka P. V. R..F. bola postúpená na spoločnosť V. C. G., N. a to dňa 08.12.2014 a následne zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 09.12.2014 na obchodnú spoločnosť P. N. F..E..D.. Listom zo dňa 23.08.2017 žalovaný oznámil zamestnávateľovi žalobkyne, že na základe Zmluvy o zlúčení zo dňa 09.08.2017 sa stal novým veriteľom a žiadal pokračovať vo vykonávaní zrážok v jeho prospech. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 08.07.2019, sp. zn. 5Csp/39/2019 súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa uplatňovania práv z predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy do právoplatnosti skončenia vo veci samej. Žalobkyňa má za to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je súčasťou typovej formulárovej zmluvy - Zmluvy o úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola vopred predformulovaná veriteľom v texte Zmluvy drobným takmer nečitateľným písmom, pričom

jej obsah nebol bližšie špecifikovaný, iba odkazoval na čl. 4, bod 4.8 OP pre úver. Žalobkyňa v čase vzniku právneho vzťahu nemala žiadnu možnosť ovplyvniť obsah Zmluvy, ani nemala možnosť dohodu o zrážkach odmietnuť. Dohoda nezohľadňuje základné právne princípy inštitútu zabezpečenia pohľadávok zrážkou zo mzdy. Súhlas žalobkyne bol dosiahnutý formálne štandardnou zmluvnou podmienkou, ktorý nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Rovnako rozsah vykonávaných zrážok je založený na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Bez súdnej kontroly takáto dohoda umožňuje veriteľovi postihovať majetok dlžníka, pričom tieto zrážky nemôže dlžník voči svojmu zamestnávateľovi nijako korigovať ani zastaviť. Žalobkyňa ďalej uviedla, že výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa, tak ako je tomu aj v tomto prípade. Pri pohľadávkach, ktoré vyplývajú zo spotrebiteľskej zmluvy nie je prípustné, aby dodávateľ postupoval pri určovaní rozsahu uplatňovanej pohľadávky na základe svojich subjektívnych predstáv bez toho, aby požadovaná pohľadávka zo spotrebiteľskej zmluvy prešla súdnym prieskumom jej oprávnenosti. Na základe vyššie uvedeného považuje žalobkyňa dohodu o zrážkach zo mzdy v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka za neprijateľnú podmienku spôsobujúcu výraznú nerovnováhu v postavení zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa, pričom žalobkyňa nemôže žiadnym spôsobom zabrániť vykonaniu zrážok zo mzdy, a to aj napriek tomu, že žiadny súd postihnutie jej majetku neschválil. Uvedenie dohody o zrážkach zo mzdy ako neoddeliteľnej súčasť vopred naformulovanej zmluvy, ktorej obsah spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť, a ktorá umožňuje fakticky svojvoľne nadiktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa, možno podľa žalobkyne hodnotiť ako neprijateľný a zlý úmysel. Žalobkyňa má za to, že predmetná dohoda svojím obsahom a účelom odporuje zákonu a obchádza ho, a preto je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi. Dohoda o zrážkach zo mzdy musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Výslovne to zákonodarca vyjadril v § 5a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keď s účinnosťou od 01.05.2014 priamou normatívnou úpravou nepripustil zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, s výnimkou prípadu jej uzavretia vo forme osobitnej listiny, ak spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Aj Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa odôvodnila svoj naliehavý právny záujem tým, že žalovaný realizoval zabezpečovací prostriedok dojednaný v Zmluve, čím dochádzalo a aj môže v budúcnosti dochádzať bez právneho dôvodu k zásahu do majetkovej sféry žalobkyne, pričom žalobkyňa iným spôsobom ako žalobou na súde sa zmeny tohto stavu nemôže domôcť. Súčasne tento naliehavý právny záujem vyplýva priamo zo zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého má spotrebiteľ zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Žalobkyňa má na základe vyššie uvedeného za to, že predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy je jednak neprijateľnou zmluvnou podmienkou a tiež neplatným zmluvným dojednaním pre rozpor so zákonom. Žalobkyňa k žalobe pripojila nasledovné listinné dôkazy: Plnomocenstvo zo dňa 19.06.2019, Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.12.2010, Predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy a výzva zo dňa 11.02.2015, Oznámenie zmeny veriteľa, Výplatné pásky zo dňa 04.04.2019 a 07.05.2019.

2. Uznesením Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 08.07.2019, č. k. 5Csp/39/2019 - 16, právoplatným dňa 27.07.2019, súd nariadil neodkladné opatrenie, v ktorom uložil žalovanému povinnosť zdržať sa uplatňovania práv z Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.12.2010, do právoplatnosti skončenia konania vo veci samej a zároveň súd uložil žalobkyňu povinnosť do 30 dní od nariadenia neodkladného opatrenia podať na súd žalobu proti žalovanému o plnenie z úverovej zmluvy.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 24.07.2019 vzniesol námietku nedostatku právomoci súdu tento spor prejednávať, nakoľko podľa § 5 ods. 1 CSP na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí, súd skúma, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v

rozhodcovskom konaní a podľa § 6 ods. 1 CSP, ak súd na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone zistí, že spor sa má prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, konanie zastaví. Podľa žalovaného tunajší súd nemá právomoc predmetný spor prejednávať a žalobkyňa nijako nezodôvodnila, z akého právneho dôvodu podala návrh na tunajší súd, keďže uvedené nenamietala počas konania pred rozhodcovským súdom. Žalovaný má za to, že v čase uzatvorenia Zmluvy Smernica Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách bola v právnom poriadku SR implementovaná a vychádzajúc zo znenia zákona úprava ochrany spotrebiteľa v OZ sa nevzťahovala na právny vzťah medzi účastníkmi konania, a teda platnosť vzniku tohto vzťahu nemožno posudzovať podľa noriem prijatých neskôr ako došlo k uzatvoreniu zmluvy. Platnosť, resp. neplatnosť právneho úkonu je podľa žalovaného možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku. Podľa § 52 ods. 1 OZ platného v čase uzatvorenia zmluvy, zákon taxatívnym spôsobom vymenovával, ktoré zmluvy sú spotrebiteľskými zmluvami a vzhľadom na to, že zmluva o úvere v tomto ustanovení nie je, je vylúčená z aplikácie ustanovenia § 53 ods. 4 OZ platného v čase uzatvorenia zmluvy. Žalovaný uviedol, že je vylúčená a v rozpore s Ústavou SR priamo vyvodzovať práva a povinnosti zo Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nakoľko ide o sekundárny zdroj práva a je záväzná pre každý členský štát, nemožno ju použiť v horizontálnych vzťahoch medzi subjektmi súkromného práva, obzvlášť ak už bola do právneho poriadku implementovaná. Pokiaľ by súd zvažoval rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, nie je možné záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky oprieť o predmetnú smernicu, nakoľko tento nepriamy normatívny akt unijného práva, je aktom výlučne sekundárnej povahy, ktorého priamy normatívny význam pre výklad národného zákona je výlučne indikatívny, a v žiadnom prípade interpretačný. Taktiež nie je možné brať do úvahy judikatúru ESD, nakoľko judikatúra ESD vzťahujúca sa na rozhodcovské doložky všeobecne, alebo rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách, nie je voči jednotlivcom - a teda ani voči účastníkom tohto konania - bezprostredne záväzná. Samotná judikatúra ESD možnosť riešenie spotrebiteľských sporov v rozhodcovskom konaní pripúšťa, ale zaväzuje súdy k dôkladnému a podrobnému skúmaniu konkrétnych okolností konkrétnej rozhodcovskej doložky, ako i vôle „priemerného“ spotrebiteľa a jeho mentálnych schopností. Žalovaný zdôrazňuje, že teóriu o tzv. euro konformnom výklade právnych noriem národného práva je možné uplatniť len v medziach vnútroštátneho právneho poriadku, ak pre to dáva judikatúra priestor, a spôsobom, ktorý je zlučiteľný s ústavnými požiadavkami právneho poriadku; ústavnými predpismi. Zákonodarstvo de lege lata žiadny takýto interpretačný priestor nedáva. Žalovaný ďalej poukazuje na Rozsudok Súdného dvora zo 06.10.2009 C-40/08, ktorý vo svojom výroku konštatuje, že Smernica Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offio nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z tohto podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný. Podľa žalovaného smernica nemôže mať horizontálny priamy účinok, čo znamená, že jednotlivec sa ustanovení smernice nemôže dovolávať voči inému jednotlivcovi (rozhodnutie ESD vo veci 152/84 a C-91/92) a z tohto dôvodu je právne posúdenie platnosti rozhodcovskej doložky nevyhnutné riešiť výlučne s ohľadom na požiadavky vnútroštátneho právneho poriadku, t. j. § 1 a nasl. zákona o rozhodcovskom konaní. Na základe týchto ustanovení je potrebné konštatovať, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v spotrebiteľskej zmluve nie je neplatná automaticky, ale je potrebné v každom jednotlivom prípade ju skúmať, ako má rozhodcovská doložka spôsobiť ujmu spotrebiteľa a značnú nerovnováhu v jeho právach a povinnostiach, ktoré mu z rozhodcovskej doložky vyplývajú. Žalovaný ďalej namietal nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, keďže spolu s pôvodným veriteľom tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo, nakoľko túto podmienku používa v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, nakoľko rozhodnutie súdu bude mať vplyv nielen na žalovaného, ale predovšetkým na právneho predchodcu žalovaného, t. j. Poštová banka a.s. Žalovaný namietal aj nedostatok právneho záujmu podľa § 137 písm. c) CSP, ktorý nie je daný 1/ spravidla tam, kde je možné žalovať priamo na splnenie povinnosti podľa § 137 písm. a) CSP, 2/ ak vyriešenie určitej otázky neznamena úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu a 3/ ak požadované určenie má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je právny vzťah alebo právo. Žalovaný má za to, že k vykonaniu zrážok už došlo, a teda, pokiaľ by súd návrhu vyhovel, žalobkyňa by následne podala ďalší návrh na splnenie povinnosti. O vykonaní zrážky zo mzdy v čase podania návrhu už žalobkyňa mala vedomosť, a preto nie je splnený základný predpoklad pre úspešnosť určovacej žaloby,

nakoľko nie sú naplnené procesné podmienky. Žalobkyňa podľa názoru žalovaného nijako nepreukázala nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu, ani, v čom má spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na jeho strane. Vzhľadom ku skutočnosti, že dôkazné bremeno nesie žalobkyňa, je jej povinnosťou preukázať, že zmluvu neuzavrela slobodne, s výnimkou prípadu, ak by bola v čase jej podpisu pozbavená spôsobilosti na právne úkony, resp. jej spôsobilosť by bola obmedzená. V opačnom prípade ide len o účelové, ničím nepreukázané tendenčné tvrdenie a súd by ho pri hodnotení dôkazov nemal brať do úvahy. Žalovaný ďalej uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu v prípade neplnenia si povinnosti zmluvnou stranou. Účelom zabezpečovacieho inštitútu je uspokojenie pohľadávky aj mimo súdneho konania a podľa žalovaného je absurdné a v rozpore so základnými princípmi občianskeho práva, zdôvodňovať neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, práve jej účelom, ktorým je mimosúdne uspokojenie pohľadávky. Ani smernica ani vnútroštátne normy nevylučujú zabezpečovať záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy. A posteriori, po uzatvorení zmluvy, vyhlásiť, že je neprípustné zabezpečovať záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy Dohodou o zrážkach zo mzdy ako neplatnou podmienkou, je v rozpore s Ústavou SR, našim právnym poriadkom, ako aj unijným právom. Zároveň žalovaný dáva do pozornosti skutočnosť, že § 53 ods. 4 OZ, platnom v čase podpisu zmluvy, hovorí o neplatnosti podmienky, ako právnej skutočnosti definovanej § 36 ods. 1 OZ tak, že vznik, zmenu alebo zánik práva či povinnosti možno viazať na splnenie podmienky a na nemožnú podmienku, na ktorú je zánik práva alebo povinnosti viazaný, sa neprihliada. Gramatickým výkladom § 53 ods. 4 OZ je tak odôvodnený záver, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je zmluvnou podmienkou ako právnou skutočnosťou nezávislou od vôle, s ktorou je spojený vznik, zmena alebo zánik práva či povinnosť ale samostatným dvojstranným právnym vzťahom, ktorý zabezpečuje hlavný záväzok. Je to zabezpečovací inštitút a nie je to jednostranné uloženie povinnosti viazané na vôľu veriteľa, či povinnosť vznikne alebo nie. Naopak je to na dlžníkovi, či bude platiť riadne a včas a veriteľ nepristúpi k uplatneniu zabezpečovacieho inštitútu. V nadväznosti na vyššie uvedené žalovaný žiadal, aby súd konanie zastavil (vzhľadom na nedostatok právomoci súdu) a alternatívne žiadali, aby žalobu ako nedôvodnú a neopodstatnenú zamietol v celom rozsahu a zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania a právneho zastúpenia. Žalovaný k vyjadreniu priložil nasledovné listinné dôkazy: Rozhodcovský rozsudok sp. zn. IK-C/0613/0373 zo dňa 20.09.2013.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení zo dňa 16.08.2019 uviedla, že námietku nedostatku právomoci súdu považuje za nedôvodnú s poukazom na rozhodnutia KS PO sp. zn. 8Co/63/2018 zo dňa 28.02.2019, KS KE sp. zn. 14CoE/162/2017, KS PO sp. zn. 6Co/47/2018 zo dňa 18.12.2018, ktorých výsledkom bolo, že rozhodcovská doložka dojednaná v čl. 3 ods. 6 Zmluvy o úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľskom právnom vzťahu, nakoľko od spotrebiteľa vyžaduje, aby všetky spory zo zmluvy riešil pred jediným stálym rozhodcovským súdom, čo je v spotrebiteľských právnych vzťahoch vylúčené. Žalobkyňa má za to, že právomoc rozhodcovského súdu daná nie je a akékoľvek jeho rozhodnutie v spore so zmluvou o úvere je nulitným aktom a z tohto dôvodu ani nemôže mať tento súd právomoc rozhodovať o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Do slovenského právneho poriadku sa inštitút spotrebiteľských zmlúv dostal zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bol novelizovaný s účinnosťou od 01.04.2004 Občiansky zákonník. Týmto zákonom došlo k implementácii smernice, ktorá poskytuje spotrebiteľom v rámci EÚ širokú ochranu. Zákonom č. 568/2007 Z. z. došlo s účinnosťou od 01.01.2008 (pred uzatvorením úverovej zmluvy) k rozšíreniu neprijateľných zmluvných podmienok o tie, ktoré od spotrebiteľa vyžadujú, aby všetky spory riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Charakter uvedenej neprijateľnej zmluvnej podmienky, ako aj skutočnosť, že zákonodarca považoval za potrebné v demonštratívnom výpočte nekalých podmienok uviesť aj toto ustanovenie, znamená, že uvedenú podmienku je potrebné považovať za neprijateľnú v každom prípade. Podľa § 93b Zákona o bankách má mať klient možnosť voľby, či prijme alebo neprijme predložený návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Banka a pobočka zahraničnej banky sú pri predložení návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy tiež povinné preukázateľne poučiť klienta o dôsledkoch uzavretia navrhovanej rozhodcovskej zmluvy na riešenie ich vzájomných sporov z obchodov, avšak žalovaný nepreukázal splnenie tejto povinnosti. Podľa žalobkyne je nepochybné, že obsah rozhodcovskej doložky vylučuje voľnu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu riadnym súdom, avšak žalobkyňa si rozhodcovskú doložku osobitne nevyjedнала a nemala na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami uvedenými vo formulárovej zmluve. Mohla len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým článkom spotrebiteľskej zmluvy a všeobecným obchodným podmienkam a teda aj rozhodcovskému konaniu. Žalobkyňa poukazuje na neprijateľnosť rizika, že spotrebiteľovi jeho dodávateľ nanúti podrobenie sa

právomoci rozhodcu, pričom nie je právne významné, či má spotrebiteľ aspoň teoretickú možnosť výberu medzi rozhodcom a riadnym súdom. Na základe uvedeného má žalobkyňa za to, že právomoc rozhodcovského súdu daná nebola a akékoľvek jeho rozhodnutie v spore zo zmluvy o úvere, je nulitným aktom a z tohto dôvodu ani nemôže mať právomoc rozhodovať v predmetnom spore. Preto žiadala súd, aby na námietku žalovaného ohľadne nedostatku právomoci súdu konať vo veci neprihliadol. Žalobkyňa považuje námietku žalovaného týkajúcu sa nedostatku vecnej legitímácie taktiež za nedôvodnú, nakoľko sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že by mal tvoriť nútené procesné spoločenstvo so svojim právnym predchodcom a výsledok tohto konania nemá vplyv na subjekt, od ktorého žalovaný nadobudol predmetnú pohľadávku a zo žiadneho hmotnoprávneho ustanovenia nevyplýva, aby v danom prípade z hľadiska vecnej legitímácie vystupovalo na strane žalovaného spoločenstvo postupníka a postupcu. Čo sa týka naliehavého právneho záujmu žalobkyňa uviedla, že spotrebiteľ má na určení takejto neplatnosti vždy právny záujem, tým skôr, že sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku a absolútne neplatný právny úkon. V zmysle § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa má spotrebiteľ vždy na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami právo a teda v zmluvnom vzťahu, v ktorom vystupuje na strane spotrebiteľ a dodávateľ sa naliehavý právny záujem predpokladá. Žalobkyňa poukázala na odôvodnenie rozsudku NS SR sp. zn. 8Cdo 483/2014 zo dňa 08.11.2015, kde sa uvádza, že naliehavý právny záujem je daný, pretože len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklaratórnym vyslovením dohody môže argumentovať vo vzťahu k zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky zo mzdy. Určenie neplatnosti dohody sa odvíja aj od neprijateľnosti dohody ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, pričom na tomto určení vyplýva naliehavý záujem priamo zo zákona. Žalobkyňa ďalej uviedla, že aby bola dohoda o zrážkach zo mzdy akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie NS SR zo 16.01.2013, sp. zn. 6M Cdo 9/2012). Aj podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ veriteľ je povinný preukázať splnenie svojich predzmluvných povinností poskytnutia informácie a overenia úverovej bonity dlžníka. Žalovaný si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Žalobkyňa zároveň uviedla, že v spotrebiteľských vzťahoch nie je vylúčené, aby si veriteľ zabezpečil svoju pohľadávku dohodou o zrážkach zo mzdy. Tieto právne vzťahy sú však charakteristické tým, že dodávateľ je vo výhodnejšom postavení, lebo má nesporne odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, preto je dôvodné od dodávateľa očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľovi bude vystupovať poctivo. Z predloženej Dohody je zjavné, že ide o formulárovú dohodu, do ktorej žalobkyňa nemohla žiadny spôsobom zasiahnuť, pričom v konaní nebolo ani preukázané, že došlo k rokovaniu ohľadne dohody o zrážkach zo mzdy. Predmetná dohoda neobsahovala výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená. Podľa názoru žalobkyne je hrubá nerovnováha daná tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku spotrebiteľa, k čomu došlo aj v tomto prípade. Navyše žalovaný v konaní netvrdil ani nepreukázal, že by vykonal šetrenie ohľadom dodržania zákonného ustanovenia § 551 ods. 1 OZ spočívajúceho v tom, že zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Na základe vyššie uvedeného žalobkyňa žiadala, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

5. Právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní dňa 20.11.2019 uviedla, že sa pridriava žalobného návrhu spolu s prílohami, ktoré boli doručené súdu.

6. Súd sa oboznámil s návrhom a vyjadreniami žalobkyne a žalovaného ako i s obsahom predložených listín a zistil nasledovné:

7. Zo Zmluvy o úvere - Dostupná pôžička zo dňa 06.12.2010 uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným mal súd za preukázané, že žalovaný ako veriteľ poskytol žalobkyňi ako dlžníkovi spotrebiteľský úver vo výške 2 000 Eur so splatnosťou úveru 60 mesiacov, výška mesačnej splátky bola stanovená na sumu 62,29 Eur, celková výška nákladov bola 1 470,50 eur, dátum konečnej splatnosti bol stanovený na 06.12.2015, úroková sadzba bola vo výške 24,50 % p.a. a RPMN 28,41 %.

8. Podľa čl. 3 bodu 4 Zmluvy, podpísaním tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 (Občiansky zákonník), ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo ZoÚ v súlade s čl. 4, bod 4.8 OP pre úver.

9. Podľa čl. 4 bodu 4.8 veta prvá OP, klient a banka podpisom ZoÚ zároveň uzatvorili i Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení a klient udelil súhlas na predloženie tejto dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy klienta.

10. Z listu - Predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy a výzvy na vykonávanie zrážok zo mzdy z dňa 11.02.2015 vyplýva, že spoločnosť P. N. F..E..D., V. oznámila zamestnávateľovi žalobkyne, N. F. F. V., P. V., že žalobkyňa uzatvorila s jeho právnym predchodcom, P.Á. V. R..F., V., Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej boli žalobkyňi poskytnuté finančné prostriedky a ktoré sa žalobkyňa zaviazala splatiť v zmluve stanovených lehotách, avšak keďže záväzok neuhradila, bol vyhlásený úver za splatný. Zároveň P. V. R..F.. dňa 08.12.2014 uzatvorila so spoločnosťou V. C. G. ako postupníkom Zmluvu o postúpení pohľadávok, pričom táto spoločnosť dňa 09.12.2014 postúpila v zmysle Zmluvy o postúpení pohľadávok predmetnú pohľadávku spoločnosti P. N. F..E..D., čím táto spoločnosť vstúpila do všetkých práv pôvodného veriteľa P. V. R..F.. Zároveň zamestnávateľovi žalobkyne oznámila, že ku dňu 11.02.2015 eviduje voči žalobkyňi dlh vo výške 4 689,78 eur a vyzvala zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne v jej prospech, a to až do úplného uspokojenia pohľadávky veriteľa.

11. Z oznámenia zmeny veriteľa zo dňa 23.08.2017 vyplýva, že spoločnosť V. N., R..F., so sídlom v V., oznámila zamestnávateľovi žalobkyne - N. F. F. V., so sídlom v P. V., že na základe Zmluvy o zlúčení zo dňa 09.08.2017 došlo k zlúčeniu spoločnosti P. N. F..E..D. a spoločnosti V. N., R..F., pričom spoločnosť V. N., R..F. sa stala nástupníckou spoločnosťou, ktorá zároveň žiadala zamestnávateľa žalobkyne o pokračovanie vo vykonávaní zrážok zo mzdy.

12. Z Rozhodcovského rozsudku STÁLEHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., sp. zn. IK-C/0613/0373 zo dňa 20.09.2013 vyplýva, že toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.11.2013 a vykonateľnosť dňa 03.12.2013. Rozhodcovský súd rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 2 000 eur, úrok vo výške 24,50 % ročne zo sumy 2 000 eur od 02.08.2012 do zaplatenia istiny, úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2 000 eur od 02.08.2012 do zaplatenia istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslenú ku dňu predčasnej splatnosti celého úveru vo výške 209,76 eur, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslenú odo dňa nasledujúceho po dni predčasnej splatnosti celého úveru do dňa 01.08.2012 vo výške 625,78 eur, sumu dlžných poplatkov vo výške 38,18 eur, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 143,69 eur, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodcovského rozsudku.

13. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

14. Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľ. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

20. Podľa § 551 ods. 1 až 3 OZ, (1) uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. (2) Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. (3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

21. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy o úvere (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti, b) predávajúcim 1. podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby, alebo jeho splnomocnenec, 2. fyzická osoba, ktorá predáva spotrebiteľovi rastlinné a živočíšne výrobky z vlastnej drobnej pestovateľskej činnosti alebo chovateľskej činnosti alebo lesné plodiny a 3. fyzická osoba, ktorá predáva vlastné použité výrobky, okrem potravín.

22. Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy o úvere, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

23. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

24. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

25. Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom došlo k uzatvoreniu a realizácii záväzkového vzťahu - zmluvy o úvere, a to v zmysle § 497 Obchodného zákonníka. Uvedená zmluva je vzhľadom na povahu účastníkov právneho vzťahu spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. OZ a zároveň i zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. Zmluvou. Žalovaný v rámci predmetu svojej činnosti poskytol žalobkyňi ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi peňažné prostriedky a žalobkyňa sa tieto zaviazala vrátiť aj s úrokmi tak, že ich bude splácať v pravidelných mesačných splátkach. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. V prejednávanej veci ide jednoznačne o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú je potrebné aplikovať tak ustanovenia § 52 a nasl. OZ, ako aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z.

31. Súd z vykonaného dokazovania ďalej zistil, že žalobkyňa ako dlžník uzavrela s P. V., R..F., ako veriteľom dňa 06.12.2010 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), v zmysle ktorej právny predchodca žalovaného poskytol žalobkyňi spotrebiteľský úver vo výške 2 000 eur. Celková výška nákladov spojených s poskytnutým úverom predstavovala sumu 1 470,50 eur, výška mesačnej splátky 62,29 eur, úverová sadzba 24,50 % a RPMN 28,41 %. V zmysle čl. 3 bod 4 Zmluvy „podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo ZoU v súlade s čl. 4 bod 4.8 OP pre úver.“ Nakoľko žalobkyňa úver nesplácala riadne a právny predchodca žalovaného ku dňu 11.02.2015 evidoval voči žalobkyňi pohľadávku vo výške 4 689,78 eur, pristúpil právny predchodca žalovaného P. N. F..E..D.. k uplatneniu uvedeného dojednania a predložil zamestnávateľovi žalobkyne: N. F. F.C. - V. Dohodu o zrážkach zo mzdy a výzvu na vykonávanie zrážok zo mzdy. V zmysle uvedenej výzvy vyplýva, že pohľadávka P. V. R..F.. bola postúpená na spoločnosť V. C. G., N. a to dňa 08.12.2014 a následne zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 09.12.2014 na obchodnú spoločnosť P. N. F..E..D.. Listom zo dňa 23.08.2017 žalovaný oznámil zamestnávateľovi žalobkyne, že na základe Zmluvy o zlúčení zo dňa 09.08.2017 sa stal novým veriteľom a žiadal pokračovať vo vykonávaní zrážok v jeho prospech. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 08.07.2019, sp. zn. 5Csp/39/2019 súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa uplatňovania práv z predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy do právoplatnosti skončenia vo veci samej.

32. Žalovaný v predmetnom spore namietal nedostatok právomoci okresného súdu prejednať tento spor z dôvodu, že tento mal byť predmetom rozhodcovského súdu v zmysle rozhodcovskej doložky dojednanej v zmluve o úvere. Táto námietka podľa názoru súdu neobstojí, nakoľko súd má za to, že ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy, a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v tak závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplávať, sú plne namieste. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci znemožňuje voľbou spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, pretože riešenie sporov z úverovej zmluvy rozhodcovským súdom je dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy, čo je neprijateľné. Neprijateľná zmluvná podmienka je v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) OZ zmluvnou podmienkou absolútne neplatnou, preto nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie a takto (bez právomoci rozhodcovského súdu) vydaný rozhodcovský rozsudok predstavuje nulitný právny akt, teda je neplatný (pozri rozhodnutia KS PO 6CoE/140/2016, 6Co/47/2018, 6Co/47/2018, KS KE 14CoE/162/2017, KS TN 6CoE/188/2015).

33. Ďalej žalovaný namietal nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného, keďže podľa žalovaného má spolu s pôvodným veriteľom tvoriť nerozlučné procesné spoločenstvo. Súd je toho názoru, že námietka žalovaného je nedôvodná a nestotožňuje sa s právnym názorom žalovaného, nakoľko výsledok predmetného konania nemá vplyv aj na právneho predchodcu žalovaného a zároveň zo žiadneho hmotnoprávneho ustanovenia nevyplýva, že by z hľadiska vecnej legitímácie v predmetnom konaní malo na strane žalovaného vystupovať spoločenstvo postupcu a postupníka. V danom prípade bola postúpená pohľadávka z úverovej zmluvy na žalovaného vrátane všetkých súvisiacich práv, teda aj vrátane zabezpečenia pohľadávky t.j. aj z dohody o zrážkach zo mzdy, napokon dôkazom toho je aj skutočnosť, že žalovaný ako postupník požiadal zamestnávateľa žalobcu o realizáciu zrážok zo mzdy. Preto iba žalovaný je vecne pasívne legitimovaný v tomto spore (pozri rozhodnutie KS PO 6Co/47/2018).

34. Čo sa týka námietky žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu, súdna prax považuje určovaciu žalobu podľa § 80 písm. c) OSP za jeden z právnych prostriedkov ochrany spotrebiteľa. Pri hodnotení naliehavého právneho záujmu v spotrebiteľských zmluvách, je potrebné vychádzať z

princípov zvýšenej ochrany spotrebiteľa daných nielen komunitárnou, ale aj vnútroštátnou právnou úpravou, k naplneniu ktorých môže dôjsť iba vtedy, ak bude spotrebiteľovi umožnený reálny prístup na súd a to so zvýšenou ingerenciou súdu, naplnenie ktorej v spotrebiteľskej veci je dané zreteľom na základné interpretačné pravidlo a to ochranu slabšej strany spotrebiteľa. Súd ďalej uvádza, že naliehavý právny záujem žalobkyne na určovacej žalobe je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobkyňou navrhovaného rozhodnutia (rozhodnutia NS SR sp. zn. 1 MCdo/1/2009, 3 Cdo 224/2008). Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany (rozhodnutie NS SR z 18. novembra 2015 sp. zn. 8 Cdo 483/2014). V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie R 68/2013, v ktorom Najvyšší súd uviedol, že v spotrebiteľských veciach klasická rímska právna zásada „vigilantibus iura scripta sunt“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“) v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, a to princípu ochrany práv spotrebiteľa. V danom prípade sa žalobkyňa ako spotrebiteľ domáhala ochrany svojich individuálnych spotrebiteľských práv a v zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. uplatnila na súde svoje individuálne právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami z dôvodu jej neistého právneho postavenia. Súd poukazuje i na to, že uznesením tunajšieho súdu zo dňa 08.07.2019, č. k. 5Csp/39/2019 - 16, právoplatným dňa 27.07.2019, súd nariadil neodkladné opatrenie, v ktorom uložil žalovanému povinnosť zdržať sa uplatňovania práv z Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.12.2010, do právoplatnosti skončenia konania vo veci samej. Uvedené predbežné opatrenie tiež osvedčuje, že naliehavý právny záujem žalobkyne na určení neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve je daný, keď práve žalobkyňa a jej majetková sféra bola a je v ohrození z neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku, ako aj výšku vyčíslennej pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX bez zreteľa na zákonné podmienky ochrany spotrebiteľa určuje žalovaný svojím jednostranným rozhodnutím. Je preto na mieste práve takáto určovacia žaloba, aby sa ustálil rozsah záväzku žalobkyne voči žalovanému v zákonnej výške, pretože v opačnom prípade by žalovaný výšku svojho nároku (svojej pohľadávky), ktorú si môže takto sám určovať, nemal potrebu nijako revidovať.

35. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Súd je toho názoru, že pokiaľ ide o predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy, túto bola žalobkyňa ako spotrebiteľ pri podpise zmluvy o úvere nútená prijať. Uzatvorením takejto dohody o zrážkach zo mzdy ako neoddeliteľnej súčasti formulárovej zmluvy o poskytnutí úveru, bola žalobkyňa ako spotrebiteľ nútená kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa, vyčíslennej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly uplatnenej veriteľom, bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Súd poukazuje na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR, v ktorých komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Je tak v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, nakoľko spotrebiteľ je už v čase vzniku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Súd zdôrazňuje, že výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, nepodliehajúcim nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Dohoda o zrážkach je obsiahnutá vo formulárovej zmluve, v ktorej sa vyplní v texte len výška úveru, výška mesačnej splátky, dátum každej ďalšej platby, číslo úverového účtu, počet pravidelných mesačných splátok, dátum konečnej splatnosti, dátum prvej platby, úroková sadzba, RPMN, celková výška nákladov a číslo osobného účtu. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulár, ktorý obsahuje vopred pripravený text, ktorý je možné len v celku prijať bez možnosti ovplyvniť jeho obsah. Dohodu o zrážkach zo mzdy je potrebné považovať za ustanovenie zmluvy o úvere spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia zmluvy. Na základe dohody o zrážkach zo mzdy možno bez súdneho rozhodnutia a posudzovania prípadných neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve v sporovom konaní dosiahnuť uspokojenie všetkých nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy (bez ohľadu na to, či prípadne nemajú základ v neprijateľných zmluvných podmienkach); z dokazovania vyplýva, že zmluva o úvere na sumu 2 000 eur ako aj sporná Dohoda o zrážkach zo mzdy boli uzavreté v rovnaký deň (boli obsiahnuté v jednej formulárovej zmluve) a bez uzavretia spornej dohody o zrážkach

zo mzdy by nedošlo ani k uzavretiu zmluvy o úvere, ktorej zabezpečenie si takto žalovaný (jeho právny predchodca) ako dodávateľ vymienil. Z uvedeného je preto zrejmé, že uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy bolo podmienkou uzavretia zmluvy o úvere, čo má nepochybne vplyv na vôľu žalobcu ako spotrebiteľa na jej uzavretí. Z predloženej zmluvy o úvere nevyplýva možnosť dlžníka, resp. žiadateľa o úver takúto zmluvnú podmienku obsiahnutú v čl. 3 bod 4 zmluvy o úvere odmietnuť, resp. jej uplatňovanie vylúčiť. Súd nevyklučuje zabezpečenie splnenia spotrebiteľského záväzku dohodou o zrážkach zo mzdy pri súčasnom rešpektovaní ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany tohto právneho vzťahu (táto ochrana sa neskôr premietla aj do ustanovenia § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, ktoré s účinnosťou od 01.05.2014 zakotvilo osobitný prístup pri zabezpečovaní splnenia záväzkov spotrebiteľa dohodou o zrážkach zo mzdy). Súd je toho názoru, že sporná dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, pretože umožňuje žalovanému bez súdnej kontroly vymôcť od žalobcu plnenia, ktoré môžu mať základ v neprijateľných zmluvných podmienkach a uzavretie spornej dohody o zrážkach zo mzdy dosiahol žalovaný podmienkou, že inak nedôjde k uzavretiu formulárovej zmluvy o úvere.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy, uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným, v článku 3 bode 4 Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.12.2010 je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi z dôvodu, že žalobkyňa ako spotrebiteľ bola nútená predmetnú dohodu vo vzťahu k právnemu predchodcovi žalovaného ako veriteľovi podpísať ako neoddeliteľnú súčasť formulárovej zmluvy o poskytnutí úveru a tým sa dobrovoľne podrobil vykonávaným zrážkam, bez možnosti zabránenia ich vykonávania aj nad rámec peňažných nárokov veriteľa z poskytnutého úveru. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie určil neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, a teda žalobe v celom rozsahu vyhovel.

37. Keďže žalobkyňa mala vo veci plný úspech, súd jej v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, t.j. 100 % a o ktorej výške trov rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Považská Bystrica na Krajský súd v Trenčíne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok).